

A városi beruházások és a huszmillió kölcsön.

A *Délmagyarország* mai számában ebben a tárgyban cikk jelent meg, amely anélkül, hogy az én, a vasárnapi lapban közölt rövid fejtegetéseimre kifejezetten hivatkoznék, mégis annak tartalmát veszi bonckés alá, úgy, hogy kénytelen vagyok arra néhány szóval reflektálni.

Előre bocsátom, hogy én az ismeretlen cikkíróval, aki olyan „nevetségesnek” minősített állításokat cáfol, amelyek az én cikkemben nem is foglaltattak, vitába bocsátkozni nem óhajtok és őt ezen a téren követni nem fogom, amint hogy első ízben is csak a lapszerkesztő barátom ismételt kérésére mondtam el szerény véleményemet.

Én nem mondtam azt mint határozott állítást, hogy a beruházásokkal 8—10 évig várni kell, hanem mint kérdést vetettem fel azt: vajon ezen munkálatok, dacára annak, hogy 8—10 év múlva valószínűleg — ezt biztosan épp oly kevéssé tudhatom, mint a vitázó ur az ellenkezőjét, mert sem ő, sem én nem vagyunk próféták — sokkal olcsóbban lehetne azokat elvégeztetni, már most legyenek és illetőleg lesznek-e megkezdve. Erre a kérdésre majd a törvényhatósági bizottság lesz hivatva kellő előkészítés után a választ megadni és éppen nincsen kizárva, hogy magam is a tanács ezirányú előterjesztésének megismerése után azokhoz fogok csatlakozni, akik a sürgősség mellett szavaznak. Hiszen már az inkriminált cikkemben is koncedáltam, hogy vannak a városnak majdnem elodázhatatlan feladatai, a kölcsön feltételeinek kétségtelenül előnyös voltát sem domboríthattam volna ki annyira, ha annak igénybevételét nem tartottam volna bizonyos körülmények között én is ajánlatosnak.

A felveendő pénznek hadikölcsönbe való fektetését illetőleg nem fogadhatom el a cikkíró argumentumait. Remélem, nem szándékosan állította be a dolgot úgy, mintha én az állam bonitását kétségbe vontam vagy pláne állami csődről beszéltem volna. Cikkemben erről egy árva szó, vagy akár csak félremagyarázható célzás sem található. A hadikölcsönkibocsátások alkalmával annak érdekében ismerőseim körében, de ezen lapban is kifejtett működésemen ezen általam is nevetségesnek elismert, de sehol nem is létező felfogás ellenkezőjét bizonyítja.

Nagyon tetszetősen mutatja a cikkíró a lombardirozás előnyét. Eddig tudtommal az egész felveendő pénznek ujonnan jegyzendő hadikölcsönbe való fektetéséről volt szó, nem pedig arról, hogy a már eddig jegyzett 10 millió hadikölcsönre felvett előleg fizetessék abból vissza, ami már magában véve a cikkíró saját álláspontjának megtagadását jelenti. Mert hiszen ha a pénz — mint azt a cikk oly fényes ékesszólással bizonyítani igyekszik — a beruházásokra kell, úgy nem fordítható arra, hogy korábban kontrahált adósságokat fizessünk belőle. De egyébként sem úgy áll a dolog, amint azt talán a laikusok neki elhiszik. Az 5%-os lombardkamat — ha a cikkíró valamikor olvasta a hadikölcsönre vonatkozó aláírási felhívásokat, úgy ezt tudnia kell — csak azon előlegek számára van biztosítva, melyek a *jegyzés alkalmával* igazoltan a jegyzett összegre történő befizetés céljaira vétetnek fel, ellenkező esetben csak az Osztrák-Magyar Bank mindenkorai váltókamatlába biztosítatik bizonyos időre. Tehát két eset lehetséges. Vagy felveszi a város az előleget a jegyzés alkalmával, akkor nem használhatja fel ugyanarra a *Bodencredit-Anstalt* pénzét, és akkor ráhalmra dől az egész okoskodás, mert hiszen megint csak előáll az, amitől a cikkíró annyira irtózik, hogy a pénzt a felhasználásáig 3%-kal kell gyümölcsöztetni. Vagy pedig majd csak akkor veszi fel a város az előleget, amikor a pénz-

re szüksége van, vagyis a háború után, a mikor a cikkíró szerint is „nagy pénzsűke fog beállni” és amikor a kamatláb a saját bevallása szerint jogosult „legpesszimistikusabb kilátások” mellett sokkal magasabb lesz, mint 5%. Ha hadikölcsönt akar a város

jegyezni, jól teszi, de akkor nincs szüksége ehhez a bécsi kölcsönre, ha pedig beruházásokat kell eszközölnie, úgy vegye fel a bécsi kölcsönt, de akkor abból ne jegyezzen hadikölcsönt.

Glücksthal Lajos.

Dobrudzsában a helyzet változatlan.

BERLIN, október 31. A nagy főhadiszállás jelenti: Balkán harctér: Mackensen vezértábornagy hadesoportja: Dobrudzsában a helyzet változatlan.

Macedon arcvonat: A bolgár gyalogság szerb osztagokat, amelyek a Cserna hajlásnak keleti részében kezdetben sikereket értek el, kiindulási állásukba vetett vissza, miközben nagy veszteségeket okozott nekik.

LUDENDORFF, első főszállásmester, (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

SZÓFIA, október 31. A bolgár vezérkar jelenti: Korica környékén egy gyenge ellenséges osztagot visszavertünk eredeti állásába. A Cserna folyó hajlásában a szerbeket ellentámadással visszaiűztük. A többi fronton kisebb járőr- és gyalogsági harcok. Az Égei-tenger partján nyugalom. Dobrudzsában a helyzet változatlan.

BUDAPEST, október 31. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Délkeleti harctér: Csapatainknál nincs ujság.

HÖFER altábornagy, a vezérkari főnök helyettese.

Tirolban vereséget szenvedtek az alpiniek

BUDAPEST, október 31. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) A tenger melléki arcvonat egyes részei váltakozó hevességű tüzéségi és aknavető-tűz alatt állanak. Tirolban egy alpini zászlóaljnak a Gardinál

ellen a Fassani-alpokban indított támadását az ellenség jelentékeny veszteségei mellett visszavertük.

HÖFER altábornagy, a vezérkari főnök helyettese.

Tanácskozás a Havasalföld kiűritéséről.

— Az oroszok Bukarest föladásával is számolnak. —

Amsterdam, október 31. Az *Odeszkij Lisztok* Reniből keltezett távirati jelentése szerint a román főhadiszálláson hosszú és izgalmas tanácskozás volt a *Havasalföld kiűritésének* tervéről. Különösen az orosz vezérkar képviselője szállott sikra az eszméért. A többi közt azzal érvelt, hogy a Nagy- és Kis-Havasalföld kiűritése nagyon megröviditené és az ellenség erősebb támadásai ellen is aktívra tenné a defenzív frontot. Jelentékeny román és orosz erőknél a havasalföldi fronton való meghagyása súlyos hibákra vezetne. A front, amelynek elfoglalását az orosz küldött ajánlta, a következő: Tandarei vidékétől, 7 kilométernyire Harsovától nyugatra, Buzen és a Kárpátok, szóval a Jalonika északi partja mentén Trachováig. A terv *Bukarest föladásának szükségességével is számot vetett*. Román oldalon szenvedelmesen tiltakoznak a terv ellen. Sem a király, sem a román vezérkar, sem a kormány nem akar tudni az orosz indítványról. Campinában ebből az alkalomból izgatott jelenetek voltak. A román főhadiszállás mégis újra hátrább költözött és pedig egyelőre Campinából Buzenbe.

Óriási élelmiszerárak Bukarestben.

Stockholm, október 31. A *Ruszköje Szlovo* szerint a romániai menekültek közt sok szerbiai család is érkezett Odesszába. Ezek addig hazájuk elhagyása óta Turnseverinben laktak. A menekülők elmondják, hogy Bukarestben, ahol minden magánforgalom megszűnt, az *élelmiszerárak halatlan magasságot értek el*. Több cikk telje-

sen hiányzik. A lakosság, mint más városokban is, hosszú sorokban áll az élelmiszerüzletek előtt, a legtöbb esetben azonban hiába.

Románia megsemmisítésének lehetőségével számolni kell.

Zürich, október 31. Londoni közlés szerint az *Observer* foglalkozik *Hindenburg* nagy balkáni tervével és azt hiszi, hogy a terv egy része a román hadsereg megsemmisítésére irányul, hogy azután a gazdag országot megszállhassa és az orosz balszárnyat átkarolhassa. Az *Observer* azt hiszi, hogy e nagy terv megvalósításának lehetőségével számolni kell, de ha meg is valósul, ezzel még nem ér véget a háború.

Az olaszok Romániáért.

Düsseldorf, október 31. A *Generalanzeiger* jelenti Luganoból: A *Corriere della Sera* kéthasábos cikkben ismét megsúgja az orosz segítséget Románia számára, amelynek megsemmisülése napról-napra bizonyossá válik.

— Ha Oroszország nem bocsátja Románia rendelkezésére egy milliós hadsereget, — írja a lap — napok kérdése, hogy Románia elvesszen.

Román hadifoglyok siralmas állapota.

Konstantinápoly, október 31. A román hadifoglyok első szállítmánya Anatóliába való útján tegnap végigvonult a város utcáin. A román katonák nyomoruságos külsejükkkel és levertségükkkel siralmas benyomást keltettek. A foglyok elvonulását szemlélő tömeg mindenütt méltóságteljes nyugalommal viselkedett.